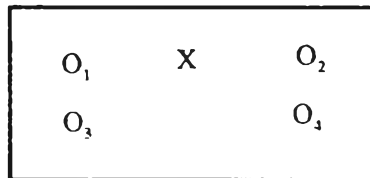

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง(Quasi-Experiment Research)แบบสองกลุ่มวัดสองครั้ง (The pretest-posttest Control Group Design) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการใช้สื่ออารมณ์ขันที่มีต่อความเจ็บปวด และความเครียดของผู้ป่วยหลังผ่าตัดระบบทางเดินอาหาร แผนกศัลยกรรม โรงพยาบาลชัยภูมิ โดยมีรูปแบบการวิจัยดังนี้

O₁ หมายถึงการประเมินระดับความเจ็บปวดและความเครียดของผู้ป่วยหลังผ่าตัดระบบทางเดินอาหารก่อนใช้สื่ออารมณ์ขัน

X หมายถึงการใช้สื่ออารมณ์ขันด้วยหนังสือการ์ตูนซ้ำกัน

O₂ หมายถึงการประเมินระดับความเจ็บปวดและความเครียดของผู้ป่วยหลังผ่าตัดระบบทางเดินอาหารหลังใช้สื่ออารมณ์ขัน

O₃ หมายถึงการประเมินระดับความเจ็บปวดและความเครียดของผู้ป่วยหลังผ่าตัดระบบทางเดินอาหารในกลุ่มควบคุมครั้งที่ 1

O₄ หมายถึงการประเมินระดับความเจ็บปวดและความเครียดของผู้ป่วยหลังผ่าตัดระบบทางเดินอาหารในกลุ่มควบคุมครั้งที่ 2

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นผู้ป่วยทั้งชายและหญิง ที่เข้ารับการผ่าตัดระบบทางเดินอาหาร และรักษาตัวที่แผนกศัลยกรรม โรงพยาบาลชัยภูมิ เลือกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ราย ที่เข้ารับการรักษาระหว่างเดือนธันวาคม 2542 – กุมภาพันธ์ 2543 โดยการเลือกแบบเจาะจงโดยมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- 1.เพศชายหรือหญิงอายุระหว่าง 15-50ปี
- 2.ได้รับการผ่าตัดระบบทางเดินอาหารยกเว้นได้รับการผ่าตัดที่มีสาเหตุมาจากโรคมะเร็งและการผ่าตัดเปิดทางหน้าท้อง
- 3.ต้องไม่มีภาวะแทรกซ้อนใดๆภายหลังจากผ่าตัด ได้แก่ระบบหายใจ ระบบหัวใจและหลอดเลือด ระบบปัสสาวะ การตกเลือดทั้งภายในและภายนอก แผลแยก ตัญญาฉีพผิดปกติ
- 4.เป็นผู้ป่วยที่อยู่ในระยะหลังผ่าตัดอย่างน้อย 24 ชั่วโมง
- 5.การได้ยินและมองเห็นปกติ ไม่มีอุปสรรคต่อการหยิบจับหนังสือ
- 6.มีการรับรู้และสติสัมปชัญญะดี สื่อความหมายเข้าใจกันได้
- 7.ยินยอมให้ความร่วมมือในการวิจัย
- 8.อ่านและเขียนภาษาไทยได้
- 9.ต้องไม่ได้รับยาหรืออยู่ในช่วงของการออกฤทธิ์ของยาระงับปวด และยาสงบประสาท

การเลือกและจัดกลุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

- 1.ผู้วิจัยจัดกลุ่มตัวอย่าง โดยการจับคู่กลุ่มตัวอย่าง แต่ละคู่ให้มีคุณสมบัติเหมือนกันหรือใกล้เคียงกันดังนี้
 - (1)มีระดับการศึกษา อายุใกล้เคียงกัน เพศเดียวกัน
 - (2)มีระยะเวลาหลังผ่าตัดจนถึงวันเก็บรวบรวมข้อมูลเท่ากัน
 - (3)บริเวณผ่าตัดเป็นบริเวณเดียวกันหรืออวัยวะที่ได้รับการผ่าตัดเหมือนกัน
- 2.เมื่อมีผู้ป่วยมารักษาคนแรกให้ทำฉลากเป็นกลุ่มทดลองหมายเลข 1 หากมีผู้ป่วยรายต่อไปมารักษาในเวลาเดียวกับที่ผู้ป่วยรายเดิมยังไม่จำหน่ายให้จัดเข้าเป็นกลุ่มทดลองหมายเลข 2,3,4,.....,15 ป้องกันการ contaminate ในการเก็บข้อมูล โดยกำหนดให้เป็นกลุ่มทดลองจนกว่าผู้ป่วยที่เข้ามาได้รับการรักษาในเวลาเดียวกันจำหน่ายหมด
- 3.เมื่อมีผู้ป่วยรายใหม่เข้ารับการรักษา หากมีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับผู้ป่วยกลุ่มทดลองรายใดให้ทำฉลากเป็น กลุ่มควบคุมหมายเลข X หากไม่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับผู้ป่วยรายอื่นให้จัดเป็นกลุ่มควบคุมหมายเลขอื่นต่อไปเรื่อยๆ
- 4.โดยเมื่อได้กลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกันแล้ว เช่น กลุ่มทดลองหมายเลข1 และกลุ่มควบคุมหมายเลข 1 ให้ขีดคั่นนั้นออกป้องกันความสับสน
- 5.การเก็บข้อมูลกับผู้ป่วยแต่ละรายเก็บทีละคน
- 6.ดำเนินการ ไปเรื่อย ๆ จนได้กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองอย่างละ 15 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น

1.เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่สื่ออารมณ์ขันซึ่งเป็นหนังสือการ์ตูนจำจัน ซึ่งมีเนื้อหาไม่เสียดสี ล้อเลียนหรือไม่หยาบคาย ไม่เน้นเกี่ยวกับเรื่องเพศ จำนวน 3 เล่ม

เล่มแรกชื่อเรื่อง วันนี้คุณหัวเราะแล้วหรือยัง? ประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับสถานการณ์หลังผ่าตัด(ส่วน1)เรื่องความเจ็บปวดแผลหลังผ่าตัด การไอ การเคลื่อนไหว จำนวน 17 หน้า

เล่มสองเรื่อง เฮฮา ..ประสาทคนหลังผ่าตัด ประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับสถานการณ์หลังผ่าตัด(ส่วนที่2)เรื่องการดูแลสุขอนามัย การรับประทานอาหาร จำนวน 16 หน้า

เล่มสามเรื่อง อยู่โรงพยาบาล..ชีวิตก็เบิกบานได้ ประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อมในหอผู้ป่วย การพักผ่อนนอนหลับ เพื่อนผู้ป่วย ความสัมพันธ์กับแพทย์และพยาบาล และภาวะเศรษฐกิจ สังคม ในขณะที่รักษาตัวในโรงพยาบาล จำนวน 17 หน้า

2.เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1แบบบันทึกข้อมูลส่วนตัว ประกอบด้วย เพศ อายุ ศาสนา ประเภทหรือตำแหน่งที่ผ่าตัด การวินิจฉัยโรค ระดับการศึกษา รายได้ วันที่ผ่าตัด วันที่เก็บข้อมูล ระบบช่วยเหลือ (บัตรต่างๆ) ประสบการณ์การผ่าตัด การพักผ่อนนอนหลับ

2.2มาตรวัดความเจ็บปวดแบบช่อง(The 11-point Box scale:BS-11)ของJensen, et al.(1986)โดยดัดแปลงมาจากมาตรวัดความเจ็บปวดของDownieและคณะ มีลักษณะเป็นช่องสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาดช่องละ1X1 เซนติเมตรจำนวน 11 ช่อง เรียงต่อกันตามแนวนอน จัดอันดับคุณภาพของความเจ็บปวดตั้งแต่0 ถึง 10 โดยคะแนน 0 หมายถึงไม่เจ็บปวดเลย และคะแนน 10 หมายถึงมากจนทนไม่ได้ โดยได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.918 (Downie, et al. ,1978: 378-381)

2.3แบบวัดความเครียดซึ่งผู้วิจัยสร้าง โดยใช้กรอบแนวคิดของSelye(1976)

2.4แบบบันทึกการได้รับยาแก้ปวดประกอบด้วยวัน เวลา ชนิดและปริมาณยาที่ได้รับ

2.5แบบสังเกตพฤติกรรมอารมณ์ขันของผู้ป่วย

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1.เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1.1ทบทวนความรู้เรื่องอารมณ์ขัน และเรื่องความเครียดและความเจ็บปวดหลังผ่าตัดในระบบทางเดินอาหารจากเอกสาร รายงานการวิจัย ตำราและวิทยานิพนธ์

1.2ศึกษาลักษณะผู้ป่วยในโรงพยาบาลชัยภูมิ พบว่าผู้ป่วยส่วนใหญ่มีระดับการศึกษา ป.4-ป.6 จึงมีการนำมาสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับภูมิหลังของผู้ป่วย ซึ่งโรงพยาบาลชัยภูมิ เป็นตัวแทนโรงพยาบาลในชัยภูมิ และ โรงพยาบาลในต่างจังหวัด

1.3สร้างตัวละครให้มีลักษณะการดำเนินชีวิต ความเป็นอยู่เหมือนชนบท

1.4ผูกเรื่องและกำหนดวัตถุประสงค์ โดย

เล่มแรก เกี่ยวกับสถานการณ์หลังผ่าตัด ประกอบด้วยเรื่องความเจ็บปวดแผลหลังผ่าตัด การไอ การเคลื่อนไหวร่างกาย

วัตถุประสงค์

- 1.บอกอาการปวดแผลหลังผ่าตัดได้
- 2.บอกวิธีการไอหลังผ่าตัดได้
- 3.บอกประโยชน์ของการเคลื่อนไหวหลังการผ่าตัดได้
- 4.ยิ้มหรือหัวเราะในความจำขึ้นของการ์ตูน
- 5.บรรเทาความเครียดและความเจ็บปวดภายหลังการอ่านการ์ตูน

เล่มที่สอง เกี่ยวกับสถานการณ์หลังผ่าตัด ประกอบด้วยการดูแลแผล การดูแลสุข

ภาพอนามัยในช่องปาก การรับประทานอาหาร

วัตถุประสงค์

- 1.บอกวิธีการดูแลแผลผ่าตัดได้
- 2.บอกวิธีการดูแลสุขภาพช่องปากได้
- 3.บอกวิธีการรับประทานอาหารที่ถูกต้องได้
- 4.ยิ้มหรือหัวเราะในความจำขึ้นของการ์ตูนได้
- 5.บรรเทาความเครียดและความเจ็บปวดภายหลังการอ่านการ์ตูน

เล่มที่สาม เกี่ยวกับสถานการณ์หลังผ่าตัด ประกอบด้วยสิ่งแวดล้อมในหอผู้ป่วย การพักผ่อนนอนหลับ เพื่อนผู้ป่วย ความสัมพันธ์กับแพทย์และพยาบาล และภาวะเศรษฐกิจ สังคมในขณะพักรักษาตัวในโรงพยาบาล

วัตถุประสงค์

- 1.บอกสถานการณ์หลังผ่าตัดระบบทางเดินอาหารเกี่ยวกับเรื่องเพื่อนผู้ป่วย สภาพแวดล้อมภายในหอผู้ป่วยได้
- 2.บอกวิธีการพักผ่อนนอนหลับหลังผ่าตัดระบบทางเดินอาหารได้
- 3.บอกสถานการณ์หลังผ่าตัดระบบทางเดินอาหารเกี่ยวกับเรื่องสัมพันธ์ภาพระหว่างแพทย์พยาบาลและผู้ป่วยได้

4.บอกสถานการณ์หลังผ่าตัดระบบทางเดินอาหารเกี่ยวกับเรื่องค่าใช้จ่าย ครอบครัว อาชีพ
การทำงาน

5.ยิ้มหรือหัวเราะในความจำขึ้นของการดู

6.บรรเทาความเจ็บปวดและความเครียดภายหลังการอ่านการ์ตูน

1.4 จัดทำ story board เป็นรายหน้า โดยยึดแนวคิดเกี่ยวกับอารมณ์ขันว่าต้องไม่เสียดสี ถ้อย
เขียน หยาบคาย ไม่เกี่ยวกับเรื่องเพศ โดยให้สอดคล้องกับทฤษฎีอารมณ์ขัน

เล่มแรก มีจำนวน 17 หน้า เป็นเรื่องเกี่ยวกับชายหนุ่มชื่อว่า รักเล่น โดยมีสัตว์เลี้ยงที่ช่วยใน
การดำเนินเรื่องคือกระบือชื่อว่าทูน้อย โดยรักเล่นป่วยเป็นโรคไส้ติ่งอักเสบจึงต้องได้รับการผ่าตัด
ในโรงพยาบาลแห่งหนึ่งในจังหวัดชัยภูมิ และขณะพักรักษาตัวในโรงพยาบาลก็ได้มีทั้งคู่รัก หญิง
สาวในหมู่บ้าน ไปเยี่ยมรักเล่น ด้วยความเป็นคนเจ้าชู้และคุยโว ทำให้เกิดอาการเจ็บแผลผ่าตัด ไอ
พยาบาลจึงเข้ามาแนะนำ เรื่องการปฏิบัติตัว และ เมื่ออาการหายดีแล้วรักเล่นก็ได้กลับบ้าน

โดยใช้ทฤษฎีอารมณ์ขันเข้าเกี่ยวข้องได้แก่ ทฤษฎีอารมณ์ขันที่ว่าด้วยความไม่สอดคล้อง
ลงรอยกัน ทฤษฎีอารมณ์ขันที่ว่าด้วยความเหนือกว่า ทฤษฎีอารมณ์ขันที่ว่าด้วยการเล่น ทฤษฎี
อารมณ์ขันที่ว่าด้วยการผ่อนคลาย

เล่มที่สอง มีจำนวน 16 หน้า เป็นเรื่องเกี่ยวกับชายหนุ่ม 2 คนคือนายไข่เจียวและนายไข่ต้ม
ซึ่งนายไข่เจียวเป็นหนุ่มหน้าตาดี ส่วนนายไข่ต้มหน้าตาขี้เหร่ โดยทั้งสองมีอาการปวดขาหนีบ
เหมือนกัน หมอวินิจฉัยว่าเป็นไส้เลื่อน ทั้งคู่จึงเข้ารับการผ่าตัด ทั้งสองดูแลแผลผ่าตัดไม่ถูกต้องโดย
เฉพาะนายไข่เจียว โดยไม่ดูแลสุขภาพอนามัยช่องปาก ทำให้มีกลิ่นปาก และ การรับประทานอาหาร
เมื่อทั้งสองหายดีแล้วจึงกลับบ้าน แต่นายไข่เจียวกลับไม่มีใครมารับ เพราะว่าหญิงสาวทั้งหลายกลับ
มารับนายไข่ต้มแทน เพราะปฏิบัติตัวตามคำแนะนำของแพทย์และพยาบาล

โดยใช้ทฤษฎีอารมณ์ขันเข้าเกี่ยวข้องได้แก่ ทฤษฎีอารมณ์ขันที่ว่าด้วยความไม่สอดคล้อง
ลงรอยกัน ทฤษฎีอารมณ์ขันที่ว่าด้วยความเหนือกว่า ทฤษฎีอารมณ์ขันที่ว่าด้วยการเล่น ทฤษฎี
อารมณ์ขันที่ว่าด้วยการผ่อนคลาย

เล่มที่สาม มีจำนวน 17 หน้า เป็นเรื่องเกี่ยวกับนายชุมแสงที่มีอาชีพหลักเป็นช่างก่อสร้าง
และอาชีพเสริมคือการแสดงลิเก โดยมีอาการปวดถุงน้ำดีอักเสบ จึงเข้ารับการผ่าตัด โดยขณะที่พัก
รักษาตัวในโรงพยาบาล ก็เกิดเหตุการณ์ขึ้นหลายอย่างคือ เกี่ยวกับการพักผ่อนนอนหลับ เพื่อนผู้ป่วย
ข้างเตียง การพูดคุยระหว่างแพทย์กับผู้ป่วย อาชีพการงานของนายชุมแสง และคำรักษา โดยขณะที่
ป่วยภรรยาและลูกชายก็มาเยี่ยม รวมทั้งนายจ้างก็ได้มาเยี่ยมเช่นกัน และเมื่อหายดีนายชุมแสงก็
ประกอบอาชีพเสริมต่อไป

โดยใช้ทฤษฎีอารมณ์ขันเข้าเกี่ยวข้องได้แก่ ทฤษฎีอารมณ์ขันที่ว่าด้วยความไม่สอดคล้องลงรอยกัน ทฤษฎีอารมณ์ขันที่ว่าด้วยความเหนือกว่า ทฤษฎีอารมณ์ขันที่ว่าด้วยการเล่น ทฤษฎีอารมณ์ขันที่ว่าด้วยการผ่อนคลาย

1.5 ให้ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการวาดรูปเพื่อเป็นสื่อการค้นคว้า โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญในแต่ละด้านตรวจสอบคุณภาพของสื่ออารมณ์ขัน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 แบบวัดความเครียด โดย

(1) ศึกษาความเครียดของผู้ป่วยหลังผ่าตัดระบบทางเดินอาหารจากตำราวิทยานิพนธ์ เอกสารและผลงานที่เกี่ยวข้อง

(2) นำเนื้อหาหรือแนวคิดที่ได้มาสร้างเป็นแบบสอบถามประเมินความเครียด โดยแบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่

ระยะเดือน	มีทั้งหมด 11 ข้อ คือข้อ 1-11
ระยะต่อคำ	มีทั้งหมด 24 ข้อ คือข้อ 12-25
ระยะหมดกำลัง	มีทั้งหมด 9 ข้อคือข้อ 26-34
มีข้อความทางบวก 1 ข้อ คือ ข้อ 23 และข้อความทางลบ 33 ข้อ	
การกำหนดคะแนน	
5 หมายถึง	เห็นด้วยเป็นอย่างยิ่ง
4 หมายถึง	เห็นด้วยมาก
3 หมายถึง	ไม่แน่ใจ
2 หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
1 หมายถึง	ไม่เห็นด้วยเป็นอย่างยิ่ง

2.2 มาตรฐานความเจ็บปวดแบบช่องของ Jensen และคณะ(1986) โดยผู้วิจัยแบ่งคะแนนความเจ็บปวดโดยอ้างอิงจากนฤมล จันทร์ฉาย(2538) ซึ่งยึดแบบการใช้มาตราวัดความเจ็บปวดของ พรนิรันดร์ อุดมถาวรสุข(2528) โดย

คะแนนความเจ็บปวด แบ่งออกเป็น 4 ช่วงคือ

ไม่มีความเจ็บปวด	มีคะแนนความเจ็บปวดอยู่ในช่วง 0
ความเจ็บปวดเล็กน้อย	มีคะแนนความเจ็บปวดอยู่ในช่วง 1-3
ความเจ็บปวดปานกลาง	มีคะแนนความเจ็บปวดอยู่ในช่วง 4-6
ความเจ็บปวดมาก	มีคะแนนความเจ็บปวดอยู่ในช่วง 7-10

เกณฑ์กำหนดระดับความเจ็บปวดที่ประเมิน ได้มี 4 ระดับคือ

ไม่มีความเจ็บปวด	ค่าเฉลี่ยคะแนนความเจ็บปวดอยู่ระหว่าง0.00-0.49
ความเจ็บปวดเล็กน้อย	ค่าเฉลี่ยคะแนนความเจ็บปวดอยู่ระหว่าง0.50-3.49
ความเจ็บปวดปานกลาง	ค่าเฉลี่ยคะแนนความเจ็บปวดอยู่ระหว่าง3.50-6.49
ความเจ็บปวดมาก	ค่าเฉลี่ยคะแนนความเจ็บปวดอยู่ระหว่าง6.50-10.00

2.3แบบสังเกตพฤติกรรมอารมณ์ขัน โดยศึกษาขณะที่ผู้ป่วยอ่านสื่ออารมณ์ขัน โดยศึกษาจากกิริยาท่าทางของผู้ป่วยขณะอ่านหนังสือการ์ตูนซ้ำกันและลักษณะการหัวเราะหรือยิ้ม แบ่งเป็นแสดงพฤติกรรมให้คะแนน 1 และไม่แสดงพฤติกรรม ให้คะแนน 0

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา(Content Validity) ได้แก่

1.1สื่ออารมณ์ขันโดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่านประกอบด้วยนักจิตวิทยาทั่วไป 2 ท่าน อาจารย์พยาบาลทางศัลยศาสตร์ 2 ท่านและนักเขียนการ์ตูนจำนวน 1 ท่านโดยยึดหลักมีความเห็นตรงกัน 3 ใน 5 ท่านจึงจะผ่านจากนั้นปรับปรุงแก้ไขโดย

เล่มแรก มีการปรับปรุงคือการเปลี่ยนการนำเสนอเรื่องราวโดยเริ่มจากรักเล่นหุ่ยโแสดงท่าประกอบกันทำให้ปวดแสบผัดผัด จากนั้นจึงเป็นการ ไอและปรับปรุงเรื่องตัวหนังสือ

เล่มที่สอง มีการปรับปรุงโดยการนำเสนอ มีการจัดภาพให้เห็นชัดเจนขณะที่มีการเปรียบเทียบการปฏิบัติตัวของนายไข่เจียวและนายไข่ต้ม

เล่มที่สาม มีการปรับปรุงโดยลดภาพที่มากเกินไป และ การนำเสนอเรื่องให้สอดคล้องกัน และปรับปรุงตัวหนังสือ

เมื่อปรับปรุงแก้ไขหนังสือการ์ตูนซ้ำกันแล้วจึงจัดทำเป็นรูปเล่ม

1.2แบบวัดความเครียด โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่านประกอบด้วยนักจิตวิทยาจำนวน 1 ท่าน อาจารย์พยาบาลทางศัลยศาสตร์ 1 ท่านและอาจารย์พยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช 1 ท่าน หากมีความเห็นตรงกัน2 ใน 3 ท่านถึงจะถือว่าผ่าน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขโดย

ข้อ 2 ท่านรู้สึกไม่อยากพบปะผู้คน ปรับปรุงเป็น ท่านรู้สึกเหนื่อยหน่าย

ข้อ8 ท่านรู้สึกปวดแสบปวดร้อนในกระเพาะอาหาร ปรับปรุงเป็น ท่านรู้สึกแน่นจุกเสียด หรือท้องอืด

ข้อ10 ท่านรู้สึกเกร็งตลอดเวลา ปรับปรุงเป็น ท่านรู้สึกตื่นตัวตลอดเวลา

ข้อ12 ท่านคอยระมัดระวังตัวตลอดเวลา ปรับปรุงเป็นท่านคอยระวังกลัวเจ็บแผล

ข้อ21 เมื่อท่านหงุดหงิด ท่านอยากทำร้ายข้าวของปรับปรุงเป็น ท่านกำลังหาอะไรมาลดความเครียด

- ข้อ26 ท่านรู้สึกปวดท้อง เมื่อหิวอาหาร ปรับปรุงเป็น ท่านรู้สึกปวดท้อง
 ข้อ29 ท่านรู้สึกว่าตนเองเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ปรับปรุงเป็น ท่านรู้สึกเฉื่อยชาลง
 ข้อ30 ท่านไม่ทราบวันเวลาที่แน่นอน ปรับปรุงเป็น ท่านหลงลืม วัน เวลาบ่อย

1.3แบบสังเกตพฤติกรรมอารมณ์ขัน โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่านประกอบ ด้วยนักจิตวิทยา 2 ท่าน และอาจารย์พยาบาลสาขาสุขภาพจิตและจิตเวชจำนวน 1 ท่านหากเห็นตรงกัน 2 ใน 3 ถือว่าผ่าน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข โดยแก้ไขโดยรวมพฤติกรรมบางข้อเข้าด้วยกันคือ เห็นพื้นหรือไรพื้นรวมในข้อเดียวกัน

2.การทดสอบความเที่ยง(Realibility)

2.1มาตรวัดความเจ็บปวดแบบช่องของ Jensen และคณะ(1986) ไม่ต้องนำไปทดลองใช้เนื่องจากเป็นลักษณะของ dynamic process และใช้วัดความเจ็บปวดที่เป็นมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ อย่างเป็นทางการ

2.2แบบวัดความเครียดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 34 ข้อ โดยนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างในการทดลองจำนวน 30 รายที่แผนกศัลยกรรม โรงพยาบาลชัยภูมิ หลังจากนั้นนำไปคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค ได้ค่าเท่ากับ 0.83

2.3แบบสังเกตพฤติกรรมอารมณ์ขัน โดยนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกันกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 รายที่แผนกศัลยกรรม โรงพยาบาลชัยภูมิโดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยทำการสังเกตผู้ป่วยขณะอ่านหนังสือการ์ตูนซ้ำกันในเวลาเดียวกันก็จดบันทึกหลังจาก และให้คะแนนพฤติกรรมอารมณ์ขันของผู้ป่วย หลังจากนั้นนำไปคำนวณหาค่าความเที่ยงของการสังเกต(Interrater reliability) (Polit and Hungler, 1983 อ้างในยุวดี ฤชาและคณะ, 2540: 123) ได้ค่าเท่ากับ0.86

ขั้นตอนการวิจัย

1.ศึกษาอารมณ์ขันและความเครียด ความเจ็บปวดของผู้ป่วยหลังผ่าตัดระบบทางเดินอาหาร จากเอกสาร วิจัย วิทยานิพนธ์ ตำราที่เกี่ยวข้องและจัดทำสื่ออารมณ์ขันในรูปหนังสือการ์ตูนซ้ำกัน จำนวน 3 เล่ม

2.จัดทำแผนดำเนินการทดลอง

3.ประสานงานกับฝ่ายการพยาบาลและแผนกศัลยกรรมเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1.สำรวจและเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้
2. เลือกกลุ่มตัวอย่างหลังการผ่าตัดอย่างน้อย 24 ชั่วโมงและไม่มีภาวะแทรกซ้อนจากการผ่าตัดที่เป็นอันตรายต่อการทดลอง
- 3.ในวันที่หลังผ่าตัดวันที่ 1 ผู้วิจัยพบกับกลุ่มตัวอย่างโดยเริ่มตั้งแต่ 9.30-10.00 น. หลังจากแพทย์เจ้าของไข้ตรวจเยี่ยมอาการและเจ้าหน้าที่ทางการพยาบาลดูแลทำแผลเสร็จเรียบร้อยแล้วพร้อม
- 4.แนะนำตนเองชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยให้ผู้ป่วยทราบ สอบถามความยินยอมในการเข้าร่วมวิจัย เมื่อผู้ป่วยยินยอมเข้าร่วมการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยอธิบายวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยสัมภาษณ์โดยใช้แบบบันทึกข้อมูลทั่วไปและรายงานประวัติของผู้ป่วย

ในขณะที่เก็บข้อมูลมีการยุติการเก็บข้อมูลในผู้ป่วย จำนวน 2 ราย รายแรก เป็นผู้ป่วยชายได้รับการผ่าตัดไส้ติ่งอักเสบ มีเลือดออกจากแผลผ่าตัดตลอดเวลา แพทย์เจ้าของไข้ทำการเปิดและเย็บใหม่ ที่ตึกอุบัติเหตุ หลังจากกลับมาที่หอผู้ป่วยศัลยกรรมชายผู้ป่วยอ่อนเพลียมาก อุณหภูมิร่างกายสูงขึ้น 39 องศาเซลเซียส ริมฝีปากแห้ง และผู้ป่วยรายที่สอง เป็นผู้ป่วยชาย ได้รับการผ่าตัดไส้ติ่งรู้สึกหงุดหงิด ไม่มีสมาธิ ไม่สนใจและเข้ารับการรักษาต่อที่หอผู้ป่วยพิเศษกระดูก

- 5.หลังจากนั้นให้ผู้ผู้ป่วยประเมินความเจ็บปวดและความเครียดด้วยตนเองประมาณ 15-20 นาที

6.หลังจากประเมินตนเองแล้วให้ผู้ผู้ป่วยอ่านหนังสือการ์ตูนซ้ำชิ้นเล่ม 1 โดยขณะอ่านไม่มีญาติมาเยี่ยมหรือเฝ้าดูแล ขณะที่ผู้ป่วยอ่านผู้ช่วยวิจัยจะลงบันทึกพฤติกรรมซ้ำชิ้น ใช้เวลาอ่านประมาณ 30 นาที.

- 7.หลังจากนั้นให้ผู้ผู้ป่วยประเมินความเจ็บปวดและความเครียดซ้ำ 15-20 นาที

โดยขณะที่ดำเนินการวิจัยกลุ่มตัวอย่างรายใดได้รับยาระงับความเจ็บปวดในขณะที่ทำการทดลองหรือปฏิเสธการอ่านสื่ออารมณ์ขันหรือมีเหตุที่ทำให้อ่านสื่ออารมณ์ขันไม่ได้ตลอด ผู้วิจัยจะยุติการวิจัยและตัดผู้ป่วยรายดังกล่าวออกจากการเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

- 8.ในวันหลังผ่าตัดวันที่สอง ให้ผู้ป่วยประเมินความเจ็บปวดและความเครียดด้วยตนเองประมาณ 15-20 นาที

9.หลังจากประเมินตนเองแล้วให้ผู้ผู้ป่วยอ่านหนังสือการ์ตูนซ้ำชิ้นเล่ม 2 และ 3 โดยขณะอ่านไม่มีญาติมาเยี่ยมหรือเฝ้าดูแล ขณะที่ผู้ป่วยอ่าน ผู้ช่วยวิจัยจะลงบันทึกพฤติกรรมซ้ำชิ้น ใช้เวลาอ่านประมาณ 30 นาที.

- 10.หลังจากนั้นให้ผู้ผู้ป่วยประเมินความเจ็บปวดและความเครียดซ้ำ 15-20 นาที

11.ดำเนินการเรียงจนกว่าจะได้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมครบ อย่างละ 15 ราย แต่ในกลุ่มควบคุมจะได้รับการพยาบาลตามปกติ

12.กล่าวขอบคุณกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือ

การวิเคราะห์ทางสถิติ

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

- 1.วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ
- 2.เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความเจ็บปวดและความเครียดที่ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง โดยใช้ Dependent t-test
- 3.เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความเจ็บปวดและความเครียดระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ Independent t-test โดยปรับคะแนนความเจ็บปวดและความเครียด(change score)

ขั้นตอนวิธีการดำเนินการวิจัย

